

การเผยแพร่ความรู้การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางเว็บไซต์

กลุ่มงานไกล่เกลี่ยและ ประนอมข้อพิพาท ขอเสนอ

ความสามารถใน การทำนิติกรรม

กลุ่มงานไกล่เกลี่ยและประนอม
ข้อพิพาท ขอเสนอคำพิพากษาศาล
ฎีกาเกี่ยวกับความสามารถในการ
ทำนิติกรรมของผู้เยาว์ ซึ่งสามารถ
นำความรู้มาใช้ในการไกล่เกลี่ย
ข้อพิพาทได้

ผู้ร้องยื่นคำร้อง ขอให้มีคำสั่ง
อนุญาตให้ผู้ร้องทำนิติกรรมยกที่ดินทั้งสอง
แปลงตั้งกล่าวคืนแก่นางฮานีตา แทนนาย
ราชพฤกษ์ ผู้เยาว์ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตาม
คำวินิจฉัยชี้ ข้อกฎหมายอิสลามของ
ตะโตะยุติธรรมว่า นายราชพฤกษ์ อายุ ๑๙
ปี เป็นผู้บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายอิสลาม
โดยพ้นจากการเป็นผู้เยาว์แล้ว สามารถทำ
นิติกรรมด้วยตนเอง จึงมีคำสั่งให้ถอนคำร้อง
ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ แผนกคดี
เยาวชนและครอบครัว พิพากษายกคำสั่งศาล
ชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องขอของผู้
ร้องและมีคำสั่งใหม่ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้น
อุทธรณ์ให้เป็นพับศาลชั้นต้นไต่สวนแล้วมี
คำสั่งให้ยกคำร้องขอ ค่าฤชาธรรมเนียมให้
เป็นพับ ผู้ร้องอุทธรณ์เฉพาะปัญหา
ข้อกฎหมายโดยตรงต่อศาลฎีกา โดยได้รับ
อนุญาตจากศาลชั้นต้นตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๓ ทวิศาล
ฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัย
ว่า ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องมี
ว่า ผู้ร้องมีเหตุต้องขออนุญาตศาลทำนิติ
กรรมแทนผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ มาตรา ๑๕๗๔ หรือไม่ เห็นว่า
แม้ผู้ร้องและผู้เยาว์เป็นอิสลามศาสนิกอยู่ใน
จังหวัดนราธิวาสซึ่งพระราชบัญญัติว่าด้วย

การใช้กฎหมายอิสลามในเขตปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ.๒๔๘๙ มาตรา ๓ บัญญัติให้ใช้กฎหมายอิสลามว่า ด้วยครอบครัวและมรดกบังคับแทน บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการนั้นก็ตาม แต่คดีนี้เป็น กรณีที่ผู้ร้องขออนุญาตศาลทำนิติกรรมแทน ผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๗๔ การที่ต้องขออนุญาตศาลดังกล่าวเป็นการคุ้มครองผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียของผู้เยาว์ อันเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ใช้อำนาจปกครองว่า กระทำมิได้เว้นแต่ศาลจะอนุญาต สภาพแห่งข้อหาจึงมิใช่เป็นเรื่องครอบครัวและมรดก โดยตรงที่ให้ใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วย ครอบครัวและมรดกบังคับแทนบทบัญญัติ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่นนี้ การบรรลุนิติภาวะของบุคคลอันเป็นเรื่องความสามารถในการทำนิติกรรมได้ด้วยตนเองจึงต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙ ที่บัญญัติว่า บุคคลย่อมพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติ ภาวะเมื่อมีอายุสี่สิบปีบริบูรณ์ เมื่อผู้เยาว์อายุ ๑๙ ปี จึงยังไม่พ้นจากภาวะผู้เยาว์ ดังนั้น ผู้ ร้องจึงมีเหตุต้องขออนุญาตศาลทำนิติกรรม แทนผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๗๔ ที่ศาลชั้นต้นใช้หลัก กฎหมายอิสลามว่า การบรรลุนิติภาวะ หมายความว่า ผู้ที่บรรลุนิติภาวะโดยพ้นจาก การเป็นผู้เยาว์เมื่อมีอายุสี่ห้าปีบริบูรณ์ และ พิพากษายกคำร้องขอของผู้ร้องนั้น ศาลฎีกา ไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังขึ้น เมื่อ ศาลชั้นต้นได้ไต่สวนจนได้ข้อเท็จจริง ครบถ้วนและสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ

เยาวชนจังหวัดนราธิวาสได้เสนอรายงาน แสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีครอบครัวที่ ผู้เยาว์มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียมาแล้ว เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลฎีกาจึง เห็นสมควรวินิจฉัยคำร้องขอของผู้ร้องให้ เสร็จสิ้นไป โดยไม่จำต้องย้อนสำนวนให้ศาล ชั้นต้นวินิจฉัยเสียใหม่ ข้อเท็จจริงได้ความ จากคำเบิกความของผู้ร้อง ผู้เยาว์และนาง ฮานีตา ประกอบรายงานแสดงข้อเท็จจริง เกี่ยวกับคดีครอบครัวที่ผู้เยาว์มีผลประโยชน์ หรือส่วนได้เสียว่า ที่ดินทั้งสองแปลงที่ขอ อนุญาตทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์นั้น นางฮานี ตา ซึ่งเป็นพี่สาวผู้เยาว์และประกอบอาชีพรับ ราชการครูเป็นผู้ซื้อจากบุคคลภายนอก แต่มี เหตุขัดข้องไม่สามารถมารับโอนที่ดินด้วย ตนเองและผู้ร้องไม่รับโอนที่ดินใส่ชื่อตนไว้ แทนเพราะผู้ร้องอายุมาก ป่วยเป็นโรคหอบ หืดและความดันโลหิตสูงจึงเกรงว่าหากผู้ร้อง รับโอนไว้แทนแล้วผู้ร้องเสียชีวิตที่ดินดังกล่าว จะตกเป็นมรดก ผู้ร้องจึงให้ผู้เยาว์ซึ่งขณะนั้น ยังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมตอนปลายรับโอนที่ดิน ไว้แทน ผู้ร้องและผู้เยาว์ประสงค์จะโอนที่ดิน ดังกล่าวคืนให้แก่นางฮานีตาเพื่อให้นางฮานี ตานำไปจำหน่ายอาคารอาคารสงเคราะห์นำ เงินมาปลูกสร้างบ้านไว้ให้ครอบครัวญาติที่ นื่องได้อยู่อาศัย กรณีจึงฟังได้ว่ามีเหตุสมควร ที่จะอนุญาตให้ผู้ร้องทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์ ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๗๔ พิพากษากลับเป็นว่า อนุญาต ให้ผู้ร้องทำนิติกรรมแทนนายราชพฤกษ์ ผู้เยาว์ ยกที่ดินหนึ่งสือรับรองการทำ ประโยชน์ (น.ส. ๓ ก) เลขที่ ๙๘๖๑ และ ๙๘๖๒ ตำบลปาเสมัส อำเภอสุไหงโกลก

จังหวัดนราธิวาส ให้แก่นางฮานีตา ค่าฤชา
ธรรมเนียมศาลชั้นต้นและชั้นฎีกาให้เป็นพับ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา ๑๙
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา ๑๕๗๔
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้
กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัด
ปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล
พ.ศ.๒๕๘๙ มาตรา ๓

ที่มาบทความ : <https://deka.in.th/>

จัดทำโดย: ศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอม
ข้อพิพาท

